

Jarmo Häivälä

MUSIIKKIVIDEON PIENTUOTANTO

Opinnäytetyö

CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU

Mediatekniikan koulutusohjelma

Maaliskuu 2014

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Ylivieska	Aika Huhtikuu 2014	Tekijä/tekijät Jarmo Häivälä
Koulutusohjelma Mediatekniikka		
Työn nimi MUSIIKKIVIDEON PIENTUOTANTO		
Työn ohjaaja Timo Taari	Sivumäärä 16 + 1	
Työelämäohjaaja Pasi Piipponiemi		
<p>Musiikkiartisti Pasi Piipponiemi halusi musiikkivideon kappaleelleen The Moment. Tähän ei ollut kuitenkaan rahoitusta, joten video tehtiin talkootyönä ja pien- tuotantona. Tuotannossa tavoiteltiin ammattimaista lopputulosta ilman rahoitusta.</p> <p>Työn tilauksessa rajattiin puitteet minkä mukaan työ tehtiin. Käsikirjoitusvaiheessa tehtiin työn tarkemmat suunnitelmat. Esituotannossa valmisteltiin kuvauksia, jotka toteutettiin kahtena kuvauspäivänä. Jälkituotannossa syntyi lopullinen tuote, jonka jälkeen työ hyväksyttiin ja toimitettiin tilaajan haluamalla tavalla. Valmis tuote ladattiin Youtube-videopalveluun.</p>		
Asiasanat käsikirjoitus, esituotanto, elokuvatuotanto, jälkituotanto, video editointi		

ABSTRACT

CENTRIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Ylivieska	Date April 2014	Author Jarmo Häivälä
Degree programme Media Technology		
Name of thesis MUSIC VIDEO SMALL-SCALE PRODUCTION		
Instructor Timo Taari		Pages 16 + 1
Supervisor Pasi Piipponniemi		
<p>Music artist Pasi Piipponniemi wanted to make a music video for his song The Moment. Funding was absent, so video was made as voluntary work and as a small-scale production. The production aimed for professional-like product without funding.</p> <p>The framework in which the production was to take place was agreed on when the production was assigned to me. More detailed plans were made at scriptwriting phase. Arrangements for shooting were made at pre-production phase and video was shot during two days. The final product was completed in post-production phase and after that the production was approved and delivered. The final product was launched on Youtube.</p>		
Key words screenwriting, preproduction, film production, post-production, video editing		

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

60 fps	60 frames per second, 60 kuvaa per sekunti.
720p	1280 x 720 pikseliä sisältävä kuvatarkkuus. Merkintä p tarkoittaa progressiivista, eli lomittamatonta kuvaa, toisin sanoen 1280 x 720 kokoista täysikuvaa.
Antagonisti	Antagonisti on protagonistin päävastustaja.
Aukko	Aukko eli aperture on objektiivissa se reikä, josta valo pääsee läpi. Aukkoa mitataan f-luvulla. Tässä tuotannossa: f/1.8, f/3.5-5.6.
Call sheet	Kuvauskutsu, jossa on määritelty kyseisen päivän työajat, kuljetukset, tauot, jne.
Casting	Esituotantoprosessi, jossa valitaan rooleihin esittäjät, suomenkielen vastine: roolitus.
Establishing shot	Paikallistava avauskuva, johdatteleva otos.
ISO	ISO-arvoa käytettiin filmin valoherkkyyden määrittämiseen. Digikameroissa on kyse kennon valoherkkyydestä ja sen vahvistamisesta. Aiheuttaa kohinaa, eli rakeisuutta kuvaan. Mitä suurempi ISO-arvo, sitä suurempi valoherkkyys.
Istutus	Esineen, asian tai henkilön esittely ennen kuin on sen aika toimia.
Polttoväli	Polttoväli kertoo miten laaja kuvakulma objektiivissa on ja miten paljon se suurentaa kuvaa. Tämän tuotannon objektiivien polttovälit: 50mm ja 18-55mm.
Protagonisti	Tarinan päähenkilö.
Renderointi	Tietokoneohjelma laskee käyttäjän haluamat muutokset ja koostaa valmiin tiedoston.
Scouting	Kuvauspaikkojen etsintäprosessi esituotantovaiheessa.

Shoulder rig	Tämä kameran vakauttamalli tekee pienestä järjestelmäkamerasta kuvausominaisuuksiltaan olkapäällä pidettävän suuren kameran tapaisen.
Steadicam	Kameravakauttaja, saanut nimen alkuperäisen valmistajan mukaan.
Suljinaika	Suljinaika (ts. valotusaika) kertoo kauanko kameran suljinta pidetään auki. 1/50 tarkoittaa tässä 1 sekunti jaettuna numerolla 50. 1/4 tarkoittaa, että suljin on auki sekunnin neljäsosan.
Suojalasi	Objektiiviin kiinnitettävä lisävaruste, joka suojaa etummaista linssiä naarmuilta ja lialta.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 MUSIIKKIVIDEON PIENTUOTANTO	2
2.1 Työn tilaus	2
2.2 Käsikirjoitus	2
2.3 Esituotanto	4
2.4 Kuvauspäivä 1	6
2.5 Kuvauspäivä 2	9
2.6 Jälkituotanto	10
2.7 Työn hyväksyntä	13
2.8 Työn toimitus tilaajalle	13
3 YHTEENVETO JA POHDINTA	15
LÄHTEET	16
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Ennestään tuntemattomien musiikintekijöiden on ollut aina vaikea löytää yleisönsä, koska musiikin tarjonta on hyvin laajaa. Näin ainakin tämän työn kirjoittamisen aikana vuonna 2014. Artistit ovat huomanneet, että radiosoittoon pääseminen on vaikeaa ja vaikka muutaman soittokerran saisikin, ei riittävän suuri kohdeyleisö löydä artistia. Internetin musiikkipalveluiden kautta kohdeyleisön tietoisuuteen pääseminen on ainoastaan hieman helpompaa, mutta sielläkin tarjonta on käsittämättömän laajaa ja joukosta erottuminen on lähes mahdotonta.

Tästä syystä artistit ovat huomanneet, että onnistunut musiikkivideo on paras keino saada tunnettavuutta. Musiikkivideo antaa kuvan artistista ja ehkäpä myös kuvan artistin viestistä. Musiikkivideo on myös helppo jakaa yhteisöpalveluissa ja sen suositota on helppo seurata. Verrattuna satunnaiseen musiikin kuunteluun, kuuntelijan on helppo käyttää muutama minuutti videon katsomiseen ja samalla tämä saa mielikuvan artistista. Musiikkivideo on myös helpompi löytää uudelleen kuvan perusteella hakutulosten joukosta, mikäli artistin tai kappaleen nimi on unohtunut. 2000-luvulla kuluttajatasoiset videokamerat ja tietokoneohjelmistot ovat parantuneet siinä määrin, että hyvin pienillä kustannuksilla on mahdollisuus tuottaa jopa ammattitasoista videota.

Tämän työn tavoitteena oli kokeilla musiikkivideon pientuotantoa ja saattaa video internetjakeluun. Tässä työssä kerrotaan musiikkivideon pientuotannon tuotantoprosessin vaiheista.

2 MUSIIKKIVIDEON PIENTUOTANTO

2.1 Työn tilaus

Työn tilaaminen tapahtui 9.6.2012 kun toimeksiantaja Pasi Piipponniemi otti yhteyttä ja kysyi tekisinkö musiikkivideon. Heti alkuun kävi selväksi, että työ olisi palkatonta ja että video tulisi kuvata reilun kahden viikon kuluttua 27.–29.6.2012. Samalla viikolla tallennettiin lauluosuudet myös kuvattavan videon musiikkikappaleeseen. Laulajat, Érica Zuleta ja Päivi Myllylä tulisivat Ruotsista viikon alussa ja heidän lähtöpäivänä 29.6.2012 pitäisi jotain kuvata lentokentällä. Suostuin yrittämään parhaani. Tilaajan artistinimi oli Papyrus ja kappaleen nimi on Moment. Videon tekniset ominaisuudet sovittiin olevaksi 720p/60fps, koska videon levitys tapahtuisi Youtube-videopalvelussa ja kuudenkymmenen kuvan kuvataajuus sallisi mahdollisuuden hidastetulle kuvalle tarpeen mukaan.

2.2 Käsikirjoitus

Musiikkivideon musiikki oli elektronista tanssimusiikkia. Tämä asia asetti omat haasteensa käsikirjoittamiseen, koska musiikillinen mielenkiintoni on toisenlaisessa musiikissa. Inspiraation lähteenä toimivat musiikkikappaleen sanoitukset. Tämän vuoksi kuvakerronta ja laulun sanoitukset tukivat toisiaan mielikuvan tasolla, mutta eivät kuitenkaan menneet samaa tahtia. Riskien hallitsemiseksi, päätin lähteä melkoisen perinteiseen käsikirjoitusmalliin. Malli oli kolminäytöksinen, joista jokainen näytös sisältää omat vaiheensa.

Eräs eroavaisuus täysimittaisen elokuvan ja musiikkivideon välillä ilmenee käsikirjoituksessa. Laulun sanat antavat ainakin ajatuksia siitä, millaisia kohtauksia musiikkivideoon tulee. (Safir 2010, 75.)

Perinteisesti Amerikkalaisessa elokuvassa on kolme näytöstä, joita voidaan kutsua nimillä: viritys, kehittely ja ratkaisu. Ensimmäisessä näytöksessä päähenkilö päättää toimia, toisessa hän toimii ja kolmannessa nähdään toiminnan seuraukset. Tarinan käännekohdat sijoittuvat näytösten loppuun. Tarinan käännteet ovat niitä hetkiä, kun toiminnan suunta muuttuu. Näytösten pituudet ovat suurin piirtein suhteessa elokuvan keston ja ensimmäinen näytös kestää yhden neljäsosan, toinen kaksi neljäsosaa ja kolmas yhden neljäsosan. (Aaltonen 2003, 67–68.)

Tarinan kehyskertomus on automatka, jonka aikana päähenkilö muistelee edellisen illan tapahtumia ja nämä tapahtumat ovat videon varsinainen tarina. Automatka itsessään tukee tarinaa ja esimerkiksi auton tapahtumissa on myös viitteitä edellisen illan tapahtumiin. Automatka päättyy lentokentälle, jolloin päähenkilö ja hänen kaverinsa matkustavat pois.

Kehyskertomusta käytetään elokuvissa kuvattaessa menneisyyden tapahtumia ja sitä käytetään perspektiivin ja etäisyyden luomiseksi. Kehyskertomus kulkee koko elokuva ajan mukana ja siihen palataan tarinan edetessä. Erityisesti kehyskertomus on mukana elokuvan alussa ja lopussa. Kehyskertomuksen avulla voidaan myös vaihtaa kertojan näkökulmaa. (Aaltonen 2003, 73.)

Varsinaisessa tarinassa päähenkilöllä (protagonisti, päähenkilö) on sydän särkynyt ja kaveri saapuu lohduttamaan, kaveri vie päähenkilöä eri aktiviteetteihin ja päähenkilö lopuksi piristyy, lopussa tanssitaan ja lähdetään kauas pois. Halusin sisällyttää videon kerrontaan murheiden lähteen, eli antagonistin (kreik. Vastustaja) joka on samalla entinen poikaystävä sekä myös artisti, jonka kappale taustalla soi. Antagonisti esiintyy ikään kuin mielessä kummittelevana poikaystävä, joka käy aina mielessä kun meno paranee. Lopuksi tanssin aikana murhe voitetaan ja myös antagonistin hymyilee. Tällä halusin ilmaista sitä, että varsinainen ongelma ei ole toinen ihminen, vaan murhe itse. Tilaaja hyväksyi käsikirjoituksen.

Yleisesti elokuvissa joissa käytetään draamallista rakennetta, pyritään saavuttamaan ns. ”onni”. Päähenkilön onnen tavoittelun esteiksi ilmaantuu vastavoimia ja tästä syntyy konflikti. Esteitä voivat olla esimerkiksi ihmiset, ideologiat tai päähenkilön sisäiset tuntemukset. (Aaltonen 2003, 62–63.)

2.3 Esituotanto

Kappaleessa esiintyy kolme henkilöä, Papyrus (Pasi Piiponniemi, musiikki ja tuotanto), Érika Zuleta (laulu) ja Päivi Myllylä (taustalaulu). Näillä henkilöillä casting (roolitus) muodostui automaattisesti, Érikan ollessa päähenkilö ja Päivin ollessa tämän ystävä ja Pasi taustalla.

Roolituksen onnistuminen on ratkaiseva tekijä teoksen onnistumiselle. Uskottavuus on merkittävä tekijä näyttelijän sopivuuteen. Uskottavuus voi syntyä myös tuntemattoman näyttelijän kautta, jolloin katsoja ei vielä tunne näyttelijän manee-reita. (Kivi & Pirilä 2010, 72.)

Kuvauspäiviksi Pasi Piiponniemi ilmoitti, että ne olisivat viikon 26 keskiviikko, torstai ja perjantai. Torstain kuvauspäivä kuitenkin peruuntui, joten tuotantoaika-
taulu tiukkeni entisestään. Aloitin kuvauspaikkojen sopimisen viikolla 25 Mamma Leone-ravintolan (Kalajoki), Kulman Kino-elokuvateatterin (Oulainen) ja Dyyniyökerhon (Kalajoki) kanssa videon kuvauksista, jotka olisivat 27.6.2012. Vasta tiistaina 26.6 sain sovittua Mamma Leonen kuvaukset, koska omistajaa oli todella vaikea tavoittaa. Varsinaista scoutingia ei tarvittu, koska paikat olivat minulle ja Pasille tuttuja entisestään.

Järjestäjän, joka scouttaa kuvauspaikkoja, tulisi omata organisointikykyä ja osata nähdä miljööt käsikirjoitukseen oikealla tavalla sopivina. Kuvauspaikkojen löydyttyä, scouttaavan henkilön pitäisi osata ennakoida kuvaustilanteessa tulevia ongelmia, kuten esimerkiksi pysäköintipaikat, sähkön saaminen ja saniteettitilat. Kuvauspaikan kuvauslupien sopiminen ja esimerkiksi vuokrien selvittäminen on scouttaajan tärkeimpiä töitä. Useiden kuvauspaikkojen ketjuttaminen niin, että siirtymisessä on mahdollisimman vähän vaivaa, vaatii logistista ajattelua. (Kivi & Pirilä 2010, 72.)

Tiistain aikana sain tehtyä tuotantosunnitelman ja tuotantoaikataulut (call sheet), jonka tekemisen olin oppinut Diili-ohjelman toisen tuotantokauden (v. 2009) kuvausten ohessa. Lisäksi sain samana päivänä varmistettua itselleni tuotantoassistentin Mika Heikkisen. Heikkinen ei omannut videotuotannosta ollenkaan kokemusta, mutta se ei tuotantoa haitannut. Kuvauspäivä olisi ollut hyvin vaikea ilman assistenttia, eikä olisi varmaan edes onnistuttu pysymään aikataulussa. Heikkinen hoiti myös auton ajamisen siirtymien välillä, joten sain keskittyä senkin ajan tuotannon toteutukseen.

Tuotannossa tulisi tehdä call sheet, joka on näyttelijöille ja henkilöstölle tarkoitettu dokumentti, jossa kerrotaan missä ja milloin mikäkin kohta kuvataan, tärkeiden henkilöiden yhteystiedot, päiväkohtainen aikataulu ja niin edelleen. (Safir 2010, 101.)

Lisäksi tiistaina hankin edullisen Steadicam kuvanvakaimen ja shoulder rig- olkapäätuen järjestelmäkameraani varten. Kuvauskalustooni kuului Canon EOS 600D järjestelmäkamera, kolmijalkainen jalusta, steadicam, rig, Canon 50mm; f/1.8 prime-objektiivi ja Canon EF-S 18-55mm; f/3.5-5.6 zoom-objektiivi ja lisäksi kolme vara-akkua. Vasta toistaina hankin lisäksi kameran akkukenkään asennettavan LED-valon, joka pelasti perjantain kuvauspäivän.

Nämä kädessä pidettävät, Steadicam-painotetut kuvaustuet antavat mahdollisuuden liikkua vapaasti sekä tuottaa liukuvaa ja värinävapaata kuvaa. Steadicam on samalla tuotemerkki ja nimi kaikille tämän tyyppisille vakaimille. (Nulph 2008, 144.)

Tiistaina illalla äänityssession jälkeen pidettiin musiikkivideon tuotantopalaveri, jossa esitin tuotantoaikataulut (LIITE 1) ja jaoin kopiot niistä näyttelijöille. Kävin kohta kohdalta läpi mitä tapahtuu ja missäkin ja milloin. Ainakin vielä tässä vaiheessa näyttelijäkaarti oli hyvin tyytyväisen oloinen ja yllättyi suunnitelmien laajuudesta ja tarkkuudesta. Puvustuksen hoitivat esiintyjät itse.

Teknisten välineiden hankkiminen, kuvauspaikkojen, kuljetuskaluston ja muonituspaikkojen järjestäminen kuuluu tuottajan (tai tuotantopäällikön) tehtäviin esituotantovaiheessa. (Kivi & Pirilä 2010, 67.)

2.4 Kuvauspäivä 1

27.6 klo 09.00 aloitimme kuvaamisen Alavieskassa tilaajan asunnolla. Täällä kuvattiin meikkauskohtaukset. Sieltä siirryttiin Kalajoen Hiekkasärkille kuvamaan rantakohtaukset. Kuvauspäivänä sää oli hyvin haastava. Kova tuuli ja matala lämpötila pakottivat kuvaamaan kohtaukset nopeasti. Tuuli myös aiheutti sen, että kolmijalalla seisova kamera kaatui hiekkaan. Linssin pelasti suojalasi, joka kaatumisen jälkeen poistettiin ja hiekasta koitui ainoastaan pientä harmia, mutta ei enempää haittaa kuvauksille.

Kylmän ilman ja esiintyjien ohuehkon puvustuksen vuoksi rannan synkkä tunnelma oli melkoisen aito. Assistenttina toiminut Heikkinen toimi esiintyjien takin

kantajana ja lisäksi haki autosta tarvitsemiani kuvausvälineitä, mikä säästi aikaa. Heikkisen toiminnan vuoksi esiintyjien ei tarvinnut lämmitellä koko aikaa autossa ja minun ei tarvinnut juosta kahden sadan metrin matkaa hakemaan tavaraa.

Rantaotosten jälkeen kävimme Rahjan sataman läheisyydessä ottamassa valokuvia tilaajan pyynnöstä. Suostuin tähän sen vuoksi, koska meillä oli hyvin aikaa, ennen kuin meidän tuli olla Mamma Leone –ravintolalla kuvaamassa ja ruokailemassa. Rahjan satamasta lähdettyämme muistin tärkeän otoksen, jota en ollut huomannut laittaa tuotantosuunnitelmaan. Otos oli Päivin hahmon puhelinsoitto Érican hahmolle.

Satamasta siirryttiin Mamma Leoneen kuvaamaan. Kaupungissa oli helpompi kuvata ulko-otoksia, koska tuulen aiheuttamat haitat olivat kovasti pienemmät. Ilma oli yhä kylmä. Ravintolan edessä otettiin Mamma Leonesta establishing shotit, jotta katsojan on helpompi seurata tapahtumien kulkua.

Ravintolan sisällä kuvaaminen oli mielenkiintoista monessa suhteessa. Ravintolan omistaja ei ollut kovinkaan tarkasti tiedottanut aikomuksistamme ja muistaakseni paikalla ei ollut ketään, joka olisi asiasta tiennyt. Se ei tosin aiheuttanut muuta kuin sen, että muut asiakkaat vain tuijottelivat esiintyjiamme. Kohtauksen kuvaamisessa ohjasin näyttelijöitä vain sen verran, että nyt hahmoilla on hyvä meininki ja näyttelijät voivat vaikka kertoa vitsejä toisilleen. Tällainen improvisaatio osoittautui melkoisen toimivaksi, sillä näyttelijät tuntuivat unohtavan kameran kokonaan. Otosten jälkeen tuotantoryhmän ruokailu pidettiin ravintolassa.

Ravintolan jälkeen kuvattiin suunnitelmasta puuttuva puhelukohtaus, joka kuvattiin Matkatoimisto Matka-rastin edessä. Tästä sain leikkausta varten istutuksen, joka viittaa hahmojen tulevaan matkaan. Aikataulua tämä ei haitannut, koska olin varannut aikaa jopa kaksi tuntia puuttuvien otosten ottamiseen tai taukoiluun.

Otosten jälkeen lähdimme siirtymään Oulaisiin. Oulaisiin siirtymisen aikana ajelimme Kalajoen Leton suunnalla pikkuteitä, jossa kuvasin toisesta autosta videossa näkyvää autoa. Tässä kuvaamisessa oli EOS 600D:n kääntyvästä näytöstä kovasti etua. Oulaisissa otimme pari otosta ulkona, jotta saan establishing shotit ja siirtyminen leikkausvaiheessa on järkevämpää. Lisäksi kuvattiin lyhyt otos ikkunan heijastuksen kautta, jossa näkyy mielessä kummitteleva Antagonisti.

Elokuvateatterin omistaja oli hyvin innoissaan kuvauksistamme ja oli hyvin yhteistyöhaluinen. Tämä oli Mamma Leonen kuvausten jälkeen hyvinkin piristävää. Elokuvateatterin sisällä kuvaaminen oli todella vaikeaa valon puutteen vuoksi, mikä oli ennakoitavissa. Elokuvateatterin omistaja näytti trailer-mainoksia ja minun oli odotettava aina kirkkaita välähdyksiä, jolloin sain kuvattua näyttelijöitä. Kameran aukon oli oltava mahdollisimman suuri, 1.8 ja suljinaika mahdollisimman hidaskäyttö 1/50 ja ISO arvo oli jopa 1600. Suuresta ISO-luvusta johtuen, minun piti leikkausvaiheessa ajaa useamman kerran kohinanpoistoa materiaalista ja tähän kului todella paljon aikaa. Näyttelijöiden ohjaus oli mielestäni aika helppoa, tilanteesta huolimatta.

Elokuvateatterikuvausten jälkeen siirryimme yökerho Dyyniin, jossa meitä osattiin odottaa. Myös Dyynin henkilökunta oli tietoinen ja innostunut kuvauksista ja saimme alakerran Club Malibun kokonaan omaan käyttöömme. Saimme soittaa musiikkia ja käyttää valoja, mikä auttoi sekä kuvamateriaalia että esiintyjä. Käytin otoksissa Steady-cam vakainta ja osassa shoulder-rig vakainta. Osan otoksista kuvasin vapaalla kädellä.

Vapaalla kädellä kuvaaminen on alkeellisin tapa kuvata mitä vain. Tämä ei ole paras tapa saada aikaan tasaista kuvaa, mutta tärisevä ja heiluva kuva voi olla tarkoituksenmukainen tehoste. (Safir 2010, 95.)

Kolmijalan käyttö jäi ainoastaan Érican laulukohtaukseen. Establishing shot oli jätettävä Dyynistä pois, koska ei ollut mielekästä korostaa, että vielä on valoisaa ja yökerhoon ei ole tulossa muita asiakkaita. Kuvauspäivä päättyi noin klo 21.30.

Seuraavaksi alkeellisin tapa on kuvata jalustalta. Sen avulla saa erilaisia kuvakulmia tietyllä tarkkuudella. (Safir 2010, 95.)

2.5 Kuvauspäivä 2

27.6 ennen toista kuvauspäivää huomasin, että pienessä autossa ei kuvaaminen onnistu 50 mm:n linssillä, jonka oikea polttoväli on 80 mm kameran kennosta johdettuna. Tämän vuoksi minun oli käytettävä pienemmällä aukolla kuvaavaa 18-55 mm/3.5-5.6 linssiä. Ongelma linssissä oli huono valoherkkyys, joten hankin kuvauksia varten 100-ledisen säädettävän kuvausvalon, jonka pystyi asentamaan kameran akkukenkään. Tämä ratkaisu pelasti toisen kuvauspäivän, koska ilman lisävaloa otokset olisivat epäonnistuneet.

Elokuvan onnistuneeseen visuaalisuuteen vaikuttaa huolellinen ja harkittu valaistus. Auringon valoon pelkästään luottaminen on ongelmallista, koska auringon värilämpötila muuttuu jatkuvasti ja aurinko siirtyy taivaalla 15 astetta tunnissa. (Kivi & Pirilä 2010, 87.)

Toisen kuvauspäivän suunnitelma oli kuvata otokset automatkasta lentokentälle ja pari otosta lentokentällä. Esiintyjät olivat palaamassa Ruotsiin ja tällä tavalla tarinan kannalta myös hahmot lähtivät matkaan. Matkan ajan kuvattiin lauluosuuksia, ilmeitä ja autoa. Perillä kuvasimme jälleen establishing shotin. Muut kuvat määräytyivät sen mukaan, että kuvakulma oli mielenkiintoinen, eikä muita matkustajia osunut kuviin. Olisi ollut työlästä pyytää kuvausluvut erikseen henki-

löiltä tai editoida otokseen kuulumattomia ihmisiä kuvista pois. Lentokoneen lähtöä ei kuvattu. Materiaali, jossa näkyy lentokone, on ostettu kuvapankista.

2.6 Jälkituotanto

Kuten muussakin videotuotannossa, jälkituotanto on eniten aikaa vievä työvaihe. Aloitin videon jälkituotannon tuomalla videoeditointiohjelmaan (Adobe Premiere CS5) ensimmäisenä musiikkikappaleen demon, joka ei sisältänyt lauluraitaa (ei ollut vielä saatavilla) ollenkaan. Musiikki on tärkeää tuoda ensimmäisenä, koska musiikkivideossa on kyse musiikin, rytmin ja laulun yhteensulautumisesta. Lisäksi kappaleen pituus määrää videon mitan.

Musiikilla luodaan jatkuvuuksia ja vahvistetaan emonaationaalista kokemusta. Musiikki voi kuvailla aikaa, paikkaa tai ajankohtaa tai muuta tekijän valitsemaa yksityiskohtaa. Musiikilla on usein katsojaan tunnesidos, voimakas dramaturginen arvo ja dramaturginen sisältö, mutta katsoja menettää mielenkiintonsa jo muutaman tahdin jälkeen, mikäli leikkaus on tehty musiikin rytmiin tasatahdein. (Kivi & Pirilä, 2008, 78.)

Seuraavaksi kävin läpi kuvattua materiaalia ja niistä rakensin kolmekerroksisen rungon. Rungon ensimmäiseen kerrokseen sijoitin materiaalia yökerhosta, koska tähän materiaaliin voi siirtyä lähestulkoon missä vaiheessa vain.

Toiseen kerrokseen sijoitin materiaalia automatkasta lentokentälle, koska tämä asettaa viitekehysten videon tarinalle. Tämä viitekehys on siis se, että videon päähenkilö muistelee edellisen illan tapahtumia matkalla lentokentälle. Samalla materiaalista käy ilmi, että päähenkilön ystävä on mukana. Lisäksi koko tarinan ajava voima, Antagonisti kirjaimellisesti ajaa autoa. Lisäksi pyrin tällä kerroksella koros-

tamaan päähenkilön ja tämän ystävän tuntemuksia edellisen illan aikana, leikkaamalla sopivia ilmeitä tarinan kohtauksien yhteydessä.

Sinun tulisi pitää kuvituskuvan kuvaaminen mielessä, vaikka sitä ei lukisi käsikirjoituksessa ollenkaan. Ideat kuvituskuviin tulevat mieleen usein kuvauspaikoilla. Yksi ikävimmistä tunteista on se, kun on leikkaamassa ja huomaa, että ”Minun olisi pitänyt kuvata otos merestä kun olimme siellä. Emme ottaneet merestä laaja-kuvaotosta.” (Safir 2010, 99.)

Kolmanteen kerrokseen sijoitin itse tarinan joka oli leikattava sekä musiikkikappaleen pituuteen, että kulkemaan edes jokseenkin laulun sanojen mukaan. Tämä oli kuitenkin tehtävä niin, että kuva ei alleviivaa tai korosta turhaan laulun sanoja. Liika korostaminen aliarvioi katsojaa ja tekee katselukokemuksesta epämiellyttävän.

Raakaleikkaus onnistui hienosti ja sain tunteen, että video valmistuu nopeasti. Jälkituotannossa kuitenkin tulee monesti vaihe, jolloin leikkaaja ajautuu umpikujaan. Näin kävi myös tässä tuotannossa, kun raakamateriaalia katsellessani alkoi tuntua siltä, että kuvattu materiaali ei vastaa odotuksia, tai sitä on liian vähän. Lisäksi lauluosuuksien jälkituotannossa oli ongelmia, koska äänitysten aikana oltiin oltu jokseenkin huolimattomia. Sain useita versioita, joissa oli lauluraitaa käsitelty eri tavoin, mutta se ei kuulostanut oikealta ja tämä lisäsi umpikujaan ajautumisen tunnetta.

Tässä vaiheessa minun oli pakko jättää projekti rauhaan vähäksi aikaa kokonaan, jotta saan jälkituotantoon objektiivisemmän näkökulman.

Lauluosuuksien äänen käsittelyssä kesti oma aikansa ja vasta versio 10 oli sellainen, jonka artisti hyväksyi. Tässä vaiheessa olin ollut muutaman viikon tekemättä

projektia ja kun palasin leikkaamaan, se tuntui paljon paremmalta joka suhteessa. Myös kappaleen lauluraita oli nyt parempi.

Aloin tekemään leikkauksen rytmitystä ja motivaation lisäämiseksi lisäsin videoon myös tarpeellisia tehosteita ja värisäätöjä. Motivaatio lisääntyy sen vuoksi, koska materiaali näyttää valmiimmalta. Tämä on kuitenkin haitallista, koska näitä tehosteita joutuu vielä myöhemmin muokkaamaan ja ne vievät suuren osan tietokoneen laskentatehosta. Tietokoneen laskentatehon heikkeneminen hidastaa työtä merkittävästi.

Kun leikkauksen rytmitys tuli valmiiksi, en muokannut materiaalia enempää, muuten kuin pakon edessä. Seuraava työvaihe oli kameran kennon aiheuttaman kohinan poistaminen. Kohina analysoidaan ohjelmalla ja sen jälkeen tietokone laskee uudelleen videon kuvat ja tuottaa uudet vähemmän kohinaa sisältävät kuvat. Mikäli analysointi tehdään huonosti, kohinan poisto vaikuttaa myös videon kuvien kohtiin, joihin sen ei tarvitsisi vaikuttaa. Tämä on todella hidas työvaihe.

Seuraavaksi määrittelin videon värimaailman, kohtausten ja tunnelman mukaisesti. Värimäärittely on jokaisessa kohtauksessa erilainen, mutta kuitenkin sellainen, että se sopii muihin kohtauksiin. Värimäärittelyn ja replacement-tehosteet tein Adobe After Effects CS5:lla.

Kun otoksia liitetään toisiinsa, on huolehdittava valaistuksen ja värien jatkuvuudesta, jotta katsoja ymmärtää, että ollaan samassa ajassa ja paikassa. Jos jatkuvuus kohtauksessa rikkoutuu, katsoja luulee, että on kyse eri paikasta tai ajasta. (Kivi & Pirilä 2008, 88.)

Värimäärittelyn jälkeen lisäsin pakolliset tehosteet, joiden on oltava, jotta video näyttäisi hyvältä. Esimerkiksi rantakohtauksissa, korvasin taivaan toisenlaisilla

pilvikuvilla. Lisäksi lisäsin näyttelijöiden värikkäisiin peruukkeihin hohtoa, koska tuntui siltä, että kuva vaatii sen. Kulman Kinossa kuvattuun ulkokohtaukseen korvasin ränsistyneen markiisin tekstin, jotta se näyttäisi paremmalta. Videon lopussa Dyyneissä kuvatussa materiaalissa tuottaja istui kuvan taustalla pilaten otoksen. Tästä syystä laitoin kuvaan kirkkaan linssiheijastuksen, joka peittää tuottajan ja jatkuu seuraavaan kohtaukseen, jossa sinisellä taivaalla lentää lentokone. Tällä tavalla lisäsin videoon jatkuvuuden tunnetta ja korjasin myös tarpeellisen otoksen virheen. Jälkituotanto valmistui tämän jälkeen.

2.7 Työn hyväksyntä

Työn hyväksyntään menee aina jonkin verran aikaa, varsinkin jos ei ole kirjallista sopimusta työn toimittamisen ehdoista. Tilaaja halusi kolme erillistä pientä kosmeettista muutosta videoon, josta johtuen video renderoitiin kolme eri kertaa. Efettien määrän ja editointitietokoneen pienen laskentatehon vuoksi, yhteen renderointiin kului noin kolmetoista tuntia, mikä tarkoitti, että työn toimittaminen jokaisen muutoksen jälkeen pitkittyisi vuorokaudella. Lisäksi Adobe Premiere aiheutti omia virheitään videoon, jolloin renderointi oli aloitettava alusta. Työn hyväksyntäprosessiin kului kaiken kaikkiaan seitsemän vuorokautta. Työn hyväksynnässä tiedostojen siirtovälineenä oli Drop Box-pilvipalvelu.

2.8 Työn toimitus tilaajalle

Videotyö toimitettiin tilaajalle kolmella eri tavalla. Videon pakkaamaton versio annettiin tilaajalle Drop Box-palvelun välityksellä. Video toimitettiin myös DVD-formaatissa levyllä. Lisäksi latusin videon tilaajan pyynnöstä tämän Youtube tilille. Näiden vaiheiden jälkeen työ oli valmis.

Tämän kirjoittamisen aikaan video löytyy osoitteesta:
<http://youtu.be/qob9IFGeLNM>

3 YHTEENVETO JA POHDINTA

Videon lopputulos ylitti odotukseni. Kun otetaan huomioon se, että musiikillisesti työ oli minulle haastava, aikaa oli niukasti kuvauksissa, välineet oli lähinnä sitä mitä sattui löytymään, tuotantohenkilöstöstä olin ainoa, jolla oli kokemusta videotuotannosta ja se, että videolla ei ollut lainkaan rahoitusta. Lisäksi työn tilaaja oli tyytyväinen lopputulokseen. Käsikirjoitus ja esituotanto olivat mielestäni hyvin onnistuneet ja erityisesti olen tyytyväinen jälkituotantoon, jossa onnistuin saamaan videon näyttämään riittävän hyvältä. Näissä tuotantovaiheissa vaikutti eniten alalta hankkimani kokemus ja teoretieto.

Se missä olisi parantamisen varaa, on omat kuvaajan taitoni ja kuvauskalusto, erityisesti kuvausvalot. Lisäksi tuotantoa olisi auttanut kovasti, mikäli tuotannossa olisi minun lisäksi ollut mukana yksi tai kaksi videotuotannosta ymmärtävää henkilöä, joko assistenttina, valaisijana tai kuvaajana.

Työn lopputulokseksi todettakoon, että musiikkivideon pientuotanto on sekä mahdollista että kustannustehokasta, mutta se edellyttää, että kalusto on riittävän laadukas ja tuotantohenkilöstö on riittävän ammattitaitoinen. Näillä edellytyksillä näkisin, että myös elokuvan pientuotanto voisi olla järkevää tai vähintäänkin keilemisen arvoinen asia.

LÄHTEET

Aaltonen, J. 2003, Käsikirjoittajan työkalut. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kivi, E & Pirilä, K. 2008. Leikkaus. Helsinki: Like.

Kivi, E & Pirilä, K. 2010. Teos. Helsinki: Like.

Nulph, R. 2008, The Videomaker Guide to Video Production. Oxford: Focal Press.

Safir, R. 2010, Make Your Music Video and Put It Online. Boston, MA: Cengage Learning.

Music video: Papyrus – Moment
Script Version 2
By: Jarmo Häivälä 26.6.2012
Theme: Liberation Characters: Girl with broken heart: Char1, Comforting friend: Char2, Ghost
Synopsis: Girls day out, day before vacation. They go to restaurant movies and night club. This therapeutic trip is supposed to help to forget the failed relationship, but that guy is somehow hard to forget. He shows up as ghost or a mental image everywhere they go. The girls are talking about the failed relationship during the story and it affects the ghost. The ghost first is moving before characters and in the end behind them as an indication that broken heart has healed.

Scene 1: Beach	Singing: Yes Dancing: ?	Time: 10.00 – 12.00 or 15.00-17.15	Contact: no
Location: Kalajoki Beach	Description: Char1 is looking sad and singing at beach. At background is seen Ghost (Pasi). Char2 comes and shows tickets for vacation.		
Props: tickets, roland, car	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Around char1 3 times 360 degrees with steady cam, once in other direction. • Behind char1 shoulder with tripod or rig ghost in front of char 1, focus pulls • Front of char1 with char2 behind. Focus pulls. • Char2 hugs char1 • Close-up on tickets • Char2 shows tickes to char1 hugs again 		
Characters: Ghost, char1, char2, driver			
Duration of scene: Whole song length			

Scene 2: Make-up	Singing: Yes Dancing: optional	Time: 09.00-09.30	Contact:no
Location: Unknown	Description: Char1 and char2 is doing make-up for the vacation trip. Reflection of ghost is seen in mirror.		
Props: make-up table and mirror.	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Char1 and char2 is doing make up, seen from mirror • Char2 is doing some make-up for char1, close-up • Char1 eyes look to mirror • Reflection of girls and ghost is seen • Make-up done, rising • One or two dance moves? 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: Whole song length			

Scene 3: Airport	Singing: no Dancing: optional	Time: Friday 12.00	Contact: no
Location: Oulu airport	Description: Char1 and 2 arrive at Oulu airport. The ghost is moving before them		
Props: no	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Airplane lifts off • Ghost's back as girls • Wide shot of terminal and ghost, char1 and char2 going to terminal • Wide shot with char1 and char2 walking away camera • Medium close-up char1 and char2 walking side by side • Steady cam drive with girls crossing the drive-way 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene:			

Scene 4: Car	Singing: Yes Dancing: no	Time: Friday morning	Contact: no
Location: Around Oulu	Description: Char1 and char2 having conversation at back seat while the ghost is driving them around Oulu		
Props: car	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Char1: close-ups, talking, grimace, silence • Medium close-ups char1 and char2 • Ghost driving and looking in rear mirror 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: Whole song length			

Scene 5: Exterior, movie theater	Singing: no Dancing: no	Time: Wednesday 18.00 – 18.30	
Location: Kulman kino, Oulainen	Description: Char1 and char2 is walking to movie theater. Ghost going before them.		
Props: nessu	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Ghost's reflection is seen in window and girls in front of window • Wide shot from side as all characters move to the movie theater • Close-up:char1 hand opening door 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: Verse			

Scene 6: Interior, movie theater	Singing: No Dancing: optional	Time: Wednesday 18.30 – 19.15	
Location: Kulman kino, Oulainen	Description: Char1 and char2 sit in movie theater watching film. Ghost sits in front of them.		
Props: nesses	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Wide shot showing all characters sitting, ghost front row. • Close-ups char1 drying tears and char2 looking compassionate • Medium close-ups with char1 and char2 with ghost blurred before them • Dancing when getting up? • Char1 and char2 coming out. Ghost coming way behind 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: Whole song			

Scene 7: Exterior: Restaurant	Singing: Yes Dancing: optional	Time: Wednesday 12.30 – 13.00	
Location: Mamma Leone, Kalajoki	Description: Char1 and char2 go into restaurant.		
Props: wine	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Wideshot Char1 and char2 walk to restaurant • Medium close-up as girls enter the restaurant smiling, ghost is not around! 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: unknown			

Scene 8: Interior, Restaurant	Singing: Yes Dancing: optional	Time: Wednesday 13.00-15.00	
Location: Restaurant Mamma Leone, Kalajoki	Description: Char1 and char 2 is having cheese and wine at restaurant. They have good time, smiling and laughter.		
Props: Cheese and wine serving?	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Mid-shots and close-ups • When leaving, couple of dance moves? • When char1 and char2 have left, the ghost arrives and stops at empty table and looks at left-overs. Ghost then continues walking. 		
Characters: Ghost, char1, char2			
Duration of scene: Whole song length			

Scene 9: Night Club, int and ext	Singing: Yes Dancing: Yes	Time: 20.00 -	
Location: Dyyini, Kalajoki	Description: Char 1 and char2 are having real good time at night club. Bouncer will not let the ghost in. Disappointed the ghost walks away.		
Props: no	Shots: <ul style="list-style-type: none"> • Char1 and char2 dances, close-ups, mid-shots, big close-ups • Wide shot Ghost is not permitted into the night club and it walks away disappointed. 		
Characters: Ghost, char1, char2, Bouncer			
Duration of scene: Whole song length			

Props:	Description:	Other:	Who acquires:
Water Source	For creating a sense of light rain		Jarmo
Tickets	Tickets for characters' vacation		Singers keep the ticketholders and such. Used as props.
Make-up table and mirror			Pasi arranges
Car	Good looking car to drive characters around Oulu	Classic or good-looking car	Pasi
Cheese and wine serving for two			Pasi arranges the meal at location, Jarmo arranges the permission and tables

27.6.2012	09.00-22.00, Kalajoki, Oulainen
Call Sheet: Papyrus -Moment	Locations: 1. Make-up, ? 2. Beach, Kalajoki 3. Mamma Leone, Kalajoki 4. Kulman Kino, Oulainen 5. Dyyni, Kalajoki
Sun Rises: 02.52	
Sun Sets: 00.01	

Time:	What happens and where:	Who:
09.00-09.30	Scene 2: Make-up Loc:	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
10.00-12.00	Scene 1: Beach Loc: Beach, Kalajoki	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant & driver char)
12.30-13.00	Scene 7: Restaurant EXT Loc: Mamma Leone, Kalajoki	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
13.00-15.00	Scene 8: Restaurant INT. Loc: Mamma Leone, Kalajoki	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
15.00-17.00	Break or filling shots	-
18.00-18.30	Scene 5: Movie theater EXT. Loc: Kulman Kino, Oulainen	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
18.30-19.15	Scene 6: Movie theater INT. Loc: Kulman Kino, Oulainen	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
20.00 – 22.00	Scene 9: Night Club Loc: Dyyni, Kalajoki	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo, Mika (assistant)
22.00	End of day	

29.6.2012	Morning, Oulu
Call Sheet: Papyrus -Moment	Locations: 1. Oulu Center 2. Oulu Airport
Sun Rises: 02.26	
Sun Sets: 00.15	

Time:	What happens and where:	Who:
Morning before flight	Scene 4: Car Loc: Oulu Center	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo
Hour before flight	Scene 3: Airport	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo
After departure	Scene 10: Flight lifts off	Érica, Päivi, Pasi, Jarmo